

INSTITUTIONEN FÖR DIDAKTIK OCH PEDAGOGISK PROFESSION

Helena Pedersen, IDPP
Programledare

Åtgärdsplan utifrån extern kvalitetsutvärdering av Masterprogrammet i Utbildning för hållbar utveckling (S2ESD), vt 2021

Åtgärdsplanen har tagits fram av Programrådet för Masterprogrammet i Utbildning för hållbar utveckling (S2ESD), i samarbete med Viceprefekt för utbildning vid IDPP samt Kvalitetsansvarig vid UF.

Åtgärdsplanen utgår från utdrag/citat från den externa bedömargruppens slutrapport, med kommentarer/reflektioner. Kommentarererna är baserade på synpunkter inhämtade från Programrådets medlemmar, Programledare, samt studenter och lärare knutna till programmet. Åtgärdsplanen innehåller även konkreta åtgärdsförslag, angelägenhetsgrad (Nödvändig/Önskvärd; se UF:s *Riktlinjer vid framtagande och fastställande av åtgärdsplan*, Dnr V 2017/861), ev. resurser som krävs, ansvarig funktion/roll, samt tidsangivelser. Tidsangivelserna bör ses som riktmärken snarare än absoluta deadlines.

Åtgärdsplanen behandlar bedömargruppens synpunkter och rekommendationer i den ordning de presenteras i utlåtandet, dvs. den följer de 8 fastställda kvalitetskriterier som har styrt gruppens arbete. Gruppens samlade bedömning var att programmet håller god kvalitet och att ingen åtgärd ansågs akut. Programrådet har trots detta valt att ta samtliga rekommendationer i beaktande, och att agera på de flesta av dem.

I samband med bedömargruppens digitala platsbesök och intervjuer vt 2021 tog studentgruppen fram en egen lista med åtgärdsförslag för programmet och kurserna (*Feedback/Feedforward*). Studenternas lista ingår inte i föreliggande åtgärdsplan utan behandlas separat i programråd och lärarlag. Dock sammanfaller listan med flera av åtgärderna och har även beaktats i prioriteringen av dessa.

Prioriterade åtgärder:

1. Arrangera ett heldagsmöte för programrådsledamöter och kursledare kring programutveckling, kursinnehåll och progression
2. Tillsätt vakansen för avnämarrrepresentant i Programrådet
3. Öka programmets genomströmning genom att ge studenterna bättre förutsättningar för skrivande av Masteruppsats:
 - tydligare integration av utbildningsteori och forskningsförberedande inslag i kurserna under år 1
 - fokusera akademiskt skrivande
 - fortsätt utveckla samarbetet mellan ESD500, ESD600 och ESD700
 - allokerar två handledare till varje uppsats (den ena knuten till UF) och avsätt tillräckligt med handledarresurser i tjänsteplaneringsstadiet
 - undersök möjligheten att inrätta en separat uppsatskurs utanför programmet för sökande som inte uppfyller uppsatskravet i behörighetskriterierna
4. Förtydliga kommunikationen externt (programpresentationen på webben) samt internt (avsätt en del av ett programrådsmöte för att diskutera hur kommunikationen med studenterna kan förbättras)
5. Initiera en översikt av kursplan, struktur och breddat kursinnehåll i ESD300

Synpunkter från bedömarkommittén	Reflektioner från Programråd/Programledare/Studenterna	Åtgärdsförslag	Nödvändig /Önskvärd	Resurser	Ansvar	Tidplan
Sid. 4 <i>Antagningskrav:</i> Överväga lärarexamen som antagningskrav, alternativt enstaka kurs inom utbildningsvetenskap och/eller någon form av uppsats/skriftligt arbete för att öka genomströmningen och kvaliteten på examensarbetena	Studenternas olika bakgrunder och mångfald är en central del av programmets tvärvetenskapliga och fakultetsövergripande profil. Att ställa krav på utbildningsvetenskaplig bakgrund utestänger stora grupper av studenter som bidrar med värdefulla perspektiv till programmets innehåll och kultur.	Förtydliga informationen på webben till presumtiva studenter att man inte måste ha läraryrkning för att gå programmet.	Önskvärd	-	Programledare i samarbete med utb.administratör/kommunikatör	Vt 22
	Dock innebär nuvarande antagningskriterier ett behov av att integrera utbildningsteori mer systematiskt i kurserna.	Integrera utbildningsteori i större utsträckning i kurserna för att ge bättre förutsättningar att skriva examensarbete inom huvudområdet	Önskvärd	-	Kursledare	Vt 22 – Ht 22
	Ett större problem är antagningskravet på uppsats om minst 15 hp, som utestänger sökande från flera länder där uppsatsskrivande inte ingår i utbildningssystemet.	Se över möjligheterna att inrätta en separat uppsatskurs utanför programmet	Önskvärd	Extra handledarresurser och administrativa resurser	Viceprefekt utb./Avd.chef	Ht 23 /Vt 24
Sid. 4 <i>Studietakt:</i> Överväga om hela eller delar av programmet ska ges på deltid för att öka genomströmningen och kvaliteten på examensarbetena	Att ge programmet under 4 år på halvtid är ingen garanti för bättre genomströmning eller kvalitet.	Ingen åtgärd, men poängtera ytterligare i informationen på webben till presumtiva studenter att heltidsstudier innebär ca 40 tim arbetstid per vecka.	Ej önskvärd			
	Det optimala ur studentperspektiv vore dock att erbjuda en valmöjlighet mellan 100% och 50% studietakt.		Önskvärd	-	Programledare i samarbete med utb.administratör/kommunikatör	Vt 22
Sid. 4 <i>Distans vs.online:</i> Överväga att omarbete hela eller delar av programmet till online-undervisning där delar sker i realtid för att i	Vi är inte beredda att omarbete programmet till ett fullfjädrat e-learning-program. Istället bör vi presentera programmet tydligare som en utbildning mellan renodlad distansundervisning och online, dvs. ett distansprogram med en viss del	Kommunicera tydligt till presumtiva sökande via webben hur programmet är upplagt.	Önskvärd	-	Programledare i samarbete med utb.administratör/kommunikatör	Vt 22
		Utöka de interaktiva inslagen i kurserna där det	Önskvärd		Kursledare	Vt 22 –

större utsträckning efterlikna sammanhållen undervisning	interaktiva inslag. Detta för att behålla programmets flexibilitet och tillgänglighet och samtidigt erbjuda möjligheter till interaktion eftersom båda aspekterna uppskattas av studenterna.	är lämpligt, för att stärka sammanhållningen i programmet		Förstärkning av resurser i form av utökad lärartid och kompetensutveckling kan i vissa fall behövas		Ht 22
Sid 5 Kriterium 1 (att studieresultaten motsvarar lärande- och examensmål): Se ovan (Antagningskrav)	Se ovan	Se ovan	Se ovan	Se ovan	Se ovan	Se ovan
Styra masteruppsatser och handledare mot att tydligt omfatta en fördjupning i utbildningsvetenskap med god koppling till HU	Viktigt med utbildningsvetenskaplig kompetens i handledningen. Handledarteamet bör även spegla uppsatsens ämnesövergripande karaktär	Två handledare bör allokeras till varje uppsats. Den ena handledaren bör vara knuten till UF. Viktigt att handledarresurser avsätts i tjänsteplaneringsstadiet.	Nödvändig	Tillräckligt med handledarresurser krävs	Viceprefekt utb.; Avd. chef i samarbete med övriga institutioners studierektorer/motsv.; Kursledare ESD700	Löpande inför kursstart av ESD700
Progressionen mellan olika delkurser behöver utvecklas för att bättra säkerställa studenternas lärandeprocess	Utbildningsvetenskapliga grunder och forskningsförberedelse bör introduceras tydligare i ESD101.	All litteratur i ESD101 (med undantag av vissa rapporter, filmer etc.) bör adressera utbildningsfrågor	Önskvärd	-	Kursledare ESD101 i samarbete med lärarlaget	Vt 22
		Byt ut en del av litteraturen i ESD101 till självständiga litteratursökningar	Önskvärd	-	Kursledare ESD101 i samarbete med lärarlaget	Vt 22
		Uppmana lärare lägga större fokus vid akademiskt skrivande, särskilt vid examinationer	Önskvärd	-	Samtliga kursledare och lärare	Fortlöpande

	Kopplingen mellan ESD101 och ESD500 pågår och kan utvecklas.	Se över möjligheten att Koppla kursmodulerna i ESD101 explicit till teori-modulerna i ESD500	Önskvärd	-	Kursledare ESD101 och ESD500 i samarbete med lärarlag och programledare	Vt 22
	Förstärkning av samarbetet mellan ESD500 och ESD600 pågår.	Kurstitlar för ESD500 och ESD600 bör ändras för att bättre spegla kursernas mål och innehåll.	Nödvändig	-	Kursledare ESD500 och ESD600 i dialog med programledare och programadministratör (revidering av kurs- och utbildningsplaner krävs)	Vt 22
	Hur kommer ESD101-300 att påverkas som fristående kurser om kopplingarna mellan dem stärks? Är det då fortfarande meningsfullt att ge dem som fristående?	Inkludera utbildningsfilosofiska frågor/perspektiv i ESD300	Önskvärd	Ev. förstärkning av lärarlaget	Kursledare ESD300 i samarbete med lärarlag och programledare (ev. även Viceprefekt utb. /Avd.chef, om ny lärarresurs krävs)	Vt 23
		Kommunicera tydligt till studenterna i kurserna hur innehållet kopplar till de kommande kurserna	Önskvärd	-	Kursledare och lärare	Fort-löpande
		Fortsätt med det dialogbaserade kursutvecklingsarbetet mellan kurserna i programmet. Arrangera ett gemensamt heldagsmöte (dit även de nya gästprofessorerna i ESD kan inbjudas) kring kursinnehåll och progression (särskilt m a p vetenskapliga begrepp och utbildningsteoretiska perspektiv)	Önskvärd	Vissa resurser krävs om heldagsmötet sker utanför institutionen på konferensanläggning e.dyl.	Programledare	Vt 22
Sid 6 Kriterium 2 (att undervisningen sätter						

<i>studenternas lärande i centrum):</i> Ledningen och lärare behöver fundera över om detta är ett distansprogram eller online-program samt tydligt informera studenter och blivande studenter om detta. Till exempel skulle man kunna införa basgrupper Därefter skulle det kunna införas mer lärarledda tillfällen såsom seminarier, diskussioner men även frågestunder Vissa av studenterna har gett uttryck för ett stort hopp mellan det första och det andra året... Ett sätt [att minska gapet]	Se ovan (<i>Distans vs. online</i>) Svårt att genomföra när studentantalet minskar senare i programmet, och studenterna befinner sig i olika tidszoner. Gruppernas sammansättning skulle ständigt behöva förändras. Basgrupper kräver administrativt merarbete. Mindre "tutorial groups" inom kurser är mer realistiskt. En annan möjlighet är att uppmuntra studenterna att skapa sina egna diskussionsgrupper dit de även kan bjuda in lärare/kursledare/programledare. Vi utvecklar de interaktiva inslagen fortlöpande i form av webinarier, chat-tillfällen, diskussionsfora etc. En erfarenhet är dock att uppslutningen vid webinarier ofta är dålig. Se ovan (Progression)	Se ovan Uppmuntra och ge stöd till studenterna att skapa egna diskussionsgrupper. Föreslå kursledare att jobba med tutorial groups inom sina kurser, där det är lämpligt. Föreslå kursledare att fortsätta denna utveckling, anpassad till kursens struktur och behov, och att schemalägga webinarier i god tid. Föreslå kursledare att även schemalägga informella frågestunder. Se ovan	Se ovan Önskvärd Önskvärd Önskvärd Se ovan	Se ovan - Ev. förstärkning av lärarlagen. - Se ovan	Se ovan Program- och kursledare Kursledare Kursledare Se ovan	Se ovan Vid program- och kursstart Vid kursstart Inför kursstart Se ovan
---	--	--	---	--	--	---

kan vara att införa fler [forskningsförberedande] moment under första året... En del moment från ESD500 kan eventuellt flyttas till ESD101. Det är viktigt att också introkursen håller hög vetenskaplighet.						
Sid 7 Kriterium 3 (<i>att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet</i>): ESD101: Det som kan tillföras tydligare i kursen är perspektiv tydligare inriktade mot det formella lärandet där frågor om normativitet, demokrati, pluralism, autenticitet, indoktrinering vs emancipation och utbildningens funktioner.	Flera av dessa begrepp ingår redan i ESD101 t.ex. i Modul 2 och 3 och diskuteras livligt i diskussionsfora. Ett övergripande inslag om (institutionaliserad) utbildning kan ev. behövas innan ESD introduceras. Material från introduktionen till ESD500 skulle kunna användas i ESD101. (Se även "Progression" ovan)	Överväg vissa omfördelningar i Modul 1 eller 2 för att skapa större utrymme för utbildningens funktioner som också kopplar framåt till ESD500. Detta kan ske genom möte mellan kursledarna för ESD101 och ESD500, och/eller hela programmet, samt med de nya gästprofessorerna i ESD (Se även "Progression" ovan)	Önskvärd	-	Kursledare ESD101 i samarbete med lärarlag och programledare	Vt 22
Någonstans i programmet behöver en systematisk begreppsutredning genomföras	Vetenskapliga och policy-relaterade begrepp kan behöva diskuteras och redas ut, först och främst internt mellan lärarna, för att få en gemensam bild av hur olika begrepp används i olika kurser.	Inled en sådan diskussion under gemensamt möte (se "Progression" ovan)	Önskvärd	Se ovan	Programledare	Vt 22

ESD200: Man kan möjligen fundera på om begreppet/fenomenet "Citizen Science" bör ha en sådan bärande och central roll i kursen, med tanke på dess i övrigt mer övergripande och breda innehåll	Vi anser att Citizen Science är en viktig del av programmets profil och mål men kommer att se över dess relation till andra former av demokratisering och deltagande i vetenskaplig kunskapsproduktion.	Inom ESD200 kommer en föreläsning att läggas till som breddar begreppet Citizen Science genom att inkludera andra former av medborgardeltagande i vetenskapen. Namnet på denna kursmodul kommer att ändras. Examinationsuppgiften kommer dock att behålla fokus på Citizen Science.	Önskvärd	-	Kursledare och lärarlag i ESD200	Ht 22
ESD600: Mot bakgrund av studenternas mycket olika utbildningsbakgrund och kompetens, kan man fundera på rimligheten i att endast ha två relativt korta texter som gemensam, obligatorisk litteratur på en kurs som metodologiskt ska förbereda studenterna för sitt examensarbete	Litteraturlistan uppdaterades och godkändes innan sommaren 2021. Studenterna har tydligt meddelat att de föredrar att välja litteratur i relation till egna intresseområden.	Ingen åtgärd, men kursledare för ESD600 föreslås ta upp frågan till diskussion på nytt i samband med nästa revision av litteraturlistan.	Ej önskvärd	-	Kursledare ESD600	Ht 22
ESD700: De studenter som saknar erfarenhet av akademiskt skrivande behöver extra handledning inledningsvis liksom fortsatt grupphandledningsmöten (ex. det mitt-terminsseminarium som finns och ytterligare tillfällen att träffa andra studenter)	Mitt-terminsseminariet brukar ha lågt studentdeltagande. Studenterna erbjuds generöst med handledning genom att två handledare knyts till varje uppsats, och akademiskt skrivande tränas fortlöpande genom hela programperioden. Antagna studenter till programmet förväntas ha tidigare erfarenheter av uppsatsskrivande då detta är ett behörighetskrav, men studenter med särskilda behov rekommenderas ta kontakt med ASK. Frågan är dock mycket viktig för genomströmningen i	Fortsätt utveckla samarbetet mellan ESD500, ESD600 och ESD700 för att ge stöd till studenterna att utveckla en bra uppsatsplan innan de påbörjar ESD700 (se "Progression" ovan) Undersök möjligheten att inrätta en separat uppsatskurs utanför programmet för sökande som inte uppfyller uppsatskravet i	Önskvärd Se ovan	- Se ovan	Kursledare ESD500, ESD600, ESD700 i dialog med programledare och programadministratör Se ovan	Ht 22 och fortlöpande Se ovan

Huvudhandledaren bör vara från utbildningsvetenskapliga fakulteten	programmet och vi anser att den måste adresseras även på andra sätt.	behörighetskriterierna (se <i>Antagningskrav</i> ovan)				
Även om den vetenskapliga kompetensen i lärlagen är mycket god och innehållet i kurserna genomgående tydligt vilar på relevant vetenskaplig grund kan man ändå reflektera kring innehåll som idag inte har fått plats eller endast marginellt utrymme. Möjliga exempel på detta är deltagande av lärare med nationalekonomisk/miljöekonomisk, miljöpsykologisk och/eller statsvetenskaplig inriktning...	Vi håller med om att den ena handledaren bör vara knuten till UF (dock inte nödvändigtvis huvudhandledaren). Se <i>Kriterium 1</i> ovan	Se ovan	Se ovan	Se ovan	Se ovan	Se ovan
	Handelshögskolan och HumFak var påtänkta som samarbetspartners innan programmet inrättades, men tackade nej till att medverka. Ekonomiska aspekter på HU är huvudfokus i ESD400 men att knyta nya lärare till kurserna är en resursfråga.	Inga större förändringar planeras men vissa tyngdpunkter i kursen kan skiftas i linje med förslaget.	Önskvärd	-	Kursledare ESD400	Vt 22
	Ett alternativ är att inkludera öppna föreläsningar på nätet av internationellt erkända forskare med den inriktning som efterfrågas.	Föreslå kursledare för ESD400 att se över möjligheten att arbeta mer med sådana inslag i kursen.	Önskvärd	-	Kursledare ESD400	Vt 22
I relation till första årets kurser skulle också ett starkare humanistiskt inslag kunna stärka programmet (miljöhumaniora/posthumana perspektiv/konstnärliga forskningsmetoder)	Programrådet har sedan tidigare haft diskussioner avseende att ESD300 bör breddas för att omfatta miljöhumaniora, miljöetik och posthumanistiska inslag. Det har även tagits fram idéutkast till inslag om den litterära genren climate-fiction och UHU. Det framstår som angeläget att ta detta utvecklingsarbete vidare med tanke på bedömarkommitténs förslag.	Initiera en översikt av kursplan, kursinnehåll och struktur i ESD300 i linje med dessa förslag.	Önskvärd	Förstärkning av lärlaget	Kursledare ESD300, programråd och programledare i dialog med Viceprefekt utb. /Avd.chef	Ht 22

Det finns en del begreppsutredningar att göra inom programrådet om exempelvis interdisciplinärt (syftet i utbildningsplanen)/ transdisciplinärt förhållningssätt (Utbildningsplan punkt 4 examen), prepositionen mellan utbildning och hållbar utveckling (i kursplaner används <i>och</i> samt i programnamnet <i>för</i>)	(Se även Kriterium 1 ovan; Inkludera utbildningsfilosofiska frågor/perspektiv i ESD300) En relaterad fråga till breddning i kursinnehållet handlar om kurslitteraturens diversitet avseende framför allt icke-västerländska författare och genus (se även Programrapporten Vt 21)	Se över kurslitteraturlistorna för samtliga kurser	Önskvärd	-	Kursledare	Fortlöpande
	Interdisciplinärt/transdisciplinärt kan förtydligas. Samma begrepp bör användas genomgående.	Ta upp frågan till diskussion i programrådet och därefter revidera utbildnings- och vid behov kursplaner så att begreppsanvändningen blir konsekvent.	Önskvärd	-	Program- och kursledare	Vt 22
	Programrådet anser inte att det är ett problem att växla mellan utbildning <i>och</i> resp. <i>för</i> HU. Begreppen är i ständig förändring och det finns en pedagogisk tanke med att kurserna kan förhålla sig till dem på olika sätt.	Ingen åtgärd	Ej önskvärd	-	-	-
Sid 9 Kriterium 4 (<i>att lärarna har aktuell och adekvat ämnesmässig, högskolepedagogisk och ämnesdidaktisk kompetens samt att antalet lärare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll</i>): Det kan saknas någon kurslärare med tydligare koppling till forskningsfältet	Programrådet anser inte att resurser bör läggas på nyrekrytering av lärare med denna profil eftersom flera av	Uppmuntra lärare och programrådsmedlemmar att medverka i ESER-	Önskvärd	Kompetens-utvecklingsfråga	Lärare i samtliga kurser	Fortlöpande

environmental and sustainability education research (ESER).	programmets lärare redan är aktiva och positionerade i forskningsfältet ESER. Däremot kan deltagandet i fältet stärkas och breddas inom lärarlagen.	konferenser, t.ex. EERA och den nordiska ESD-konferensen, för att stärka den gemensamma förankringen i fältet.				
Sid 9 Kriterium 5 (<i>att utbildningen är relevant för studenternas och samhällets behov</i>): För att formalisera kontakten med omgivande samhälle och dess behov kopplat till programmet bör programrådet kompletteras med en avnämare. Ett ytterligare sätt att förstärka kontakten är att upprätta ett avnämardialog där alumner bjuds in Med tanke på programmets breda antagning med studenter från hela världen och med olika studiebakgrund, så vore det bra att initialt kartlägga studenternas förväntningar och behov, till exempel via en enkät	Avnämjarplatsen i programrådet är vakant och bör tillsättas. En "external advisory board" kan vara användbart men väcker organisatoriska frågor samt kräver resurser. Hellre fokusera på att förbättra befintlig organisation genom att använda de kunskaper och erfarenheter som programrådet redan besitter. Kurserna använder sig redan av olika verktyg för att fånga upp och använda studenternas bakgrunder, erfarenheter och intressen. Om ännu en enkät ("kartläggningsenkät") ska införas utöver kurs- och programutvärderingarna måste det vara tydligt för vilket syfte vi inhämtar dessa uppgifter och hur resultaten ska följas upp. Svarsfrekvensen på enkäter är ofta låg.	Föreslå prefekt att två representanter tillfrågas; en representant för Göteborgsregionens "Klimatlyft för skolan" samt Helene Grantz från Världsnaturfonden WWF som avnämarrrepresentanter i programrådet. Ingen åtgärd Vi avser inte införa ytterligare en enkät men introduktionskursen ESD101 inleds med ett diskussionsforum där studenterna ombeds presentera sig. Föreslå kursledaren att se över om studenternas förväntningar på programmet kan inkluderas som en fråga i diskussionsforumet.	Nödvändig Ej önskvärt Önskvärd	-	Programledare - Programledare i dialog med kursledare för ESD101 samt programråd	Vt 22 - Ht 22

Undersök möjligheterna att integrera ESDs hur-perspektiv på ett tydligare sätt i programmets praktik. (Mer formativa, mindre traditionella undervisningsformer) Se också över möjligheterna att använda fler av de digitala möjligheter för interaktivitet och samskapande som vuxit fram de senaste åren. Här tror vi att många av era studenter skulle kunna vara behjälpliga i att vara med och utveckla formerna vilket kan stärka deras inflytande i programmet.	Att arbeta fram en variation av undervisnings- och examinationsformer ingår i de fortlöpande kursutvecklingsprocesserna, utifrån lärandemålen i respektive kurs samt kursutvärderingarna. Det finns en pedagogisk tanke med de undervisning- och examinationsformer som används, och studeranderepresentanter i programrådet har gett uttryck för att detta har framträtt för dem under programmets gång. Se ovan (<i>Distans vs. online</i>)	Ta upp frågan för vidare diskussion under kursledarmötet om progression och kursinnehåll som föreslås ovan. Se ovan	Önskvärd Se ovan	Se ovan Se ovan	Se ovan Se ovan	Se ovan Se ovan
Sid 10 Kriterium 6 (<i>att studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen</i>) Inflytande i genomförandet kan utvecklas genom fler grupparbeten och mer	Vissa kurser är strukturerade på ett sätt som ger studenterna en hög grad av autonomi och inflytande. T.ex. i	Föreslå kursledare att överväga fler grupparbeten och/eller	Önskvärd	-	Kursledare	Inför kursstart

öppna samt individuellt intressestyrda och valbara övningar och uppgifter.	ESD600 kan studenterna välja workshop som passar deras uppsatsidéer. Även grupparbeten förekommer, bl.a. i ESD101, men denna arbetsform passar vissa studenter men inte andra. Vissa studenter verkar ha valt programmet för tonvikten på självständiga studier. Viktigt att hitta en balans här.	valbara övningar/uppgifter, med hänsyn till kursens struktur och mål.				
Genom att förtydliga både vilka kanaler som finns tillgängliga för studenter att kontakta lärare och programråd, och vilka typer av frågor och problem som är lämpliga för vilka kanaler skulle man underlätta för studenter att framföra ev. konstruktiv kritik eller synpunkter, utöver kursutvärderingarna.	Vi som arbetar i programmet har nära samarbete och att lotsa studenter rätt är sällan något problem, men vi håller med om att informationen kan förtydligas.	Föreslå programrådet att ta fram programgemensam information ang. kontaktpersoner och kommunikationskanaler som kan läggas på Studentportalen, alt. skapa programportal på Canvas.	Önskvärd	-	Programledare, utb.administratör	Vt 22
Det finns goda möjligheter till att utveckla kursmoment som just lyfter upp studenternas olikheter i bakgrund som en resurs för undervisningen. Exempelvis diskussioner om relationen människa – natur, kolonialism, nord-sydperspektiv och andra etiska perspektiv på samhällsvetenskapliga frågor med naturvetenskapligt innehåll	Detta anser vi redan vara en styrka i programmet och de flesta kurser arbetar aktivt med olika inslag där studenternas bakgrund och erfarenheter tillvaratas som en resurs. Denna utveckling kan och bör fortsätta.	Ingen åtgärd, men håll diskussionen levande i kursutvecklingsarbetet	Önskvärd	-	Kursledare och lärare	Fortlöpande

Sid 11 Kriterium 7 (<i>att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger</i>) [Studenterna] efterfrågar mer tydlighet gällande kurser och planering, redan i början av kurser. Studenter uttryckte också att kurslitteratur ibland också har varit svår att få tag på när den inte är tillgänglig elektroniskt /.../ studenter menar att vilken [kommunikations]kanal lärare föredrar varierar mellan och inom kurserna. Att i början på varje kurs kommunicera till studenterna vilka kanaler som finns tillgängliga och hur dessa nyttjas av läraren skulle minska onödig stress och göra interaktionen mer intuitiv och effektiv. En viktig aspekt /.../ är vidare att deltagande lärare förbättrar sina kunskaper om och färdigheter i att arbeta med plattformen Canvas	En del av det fortlöpande kursutvecklingsarbetet Bör ses över Vi kan sträva efter mer enhetliga modeller för kommunikation, och informera studenterna om detta. Vi har arrangerat viss skräddarsydd fortbildning för programrådet men detta är också en fråga för enskilda medarbetares kompetensutveckling vid resp. institution.	Uppmärksamma kursledare på frågan Uppmana kursledare att beakta kurslitteraturens tillgänglighet i samband med revidering av litteraturlistorna Avsätt en del av ett programrådsmöte (med samtliga kursledare inbjudna) för att diskutera kommunikationsfrågan. Ingen åtgärd på programnivå, men lärare uppmuntras att vid behov ta kurser i Canvas.	Önskvärd Önskvärd Önskvärd Önskvärd	- - - Kompetens- Utvecklingsfråga	Kursledare Kursledare Programledare, programråd Lärare i samtliga kurser	Inför kursstart I samband med revidering av litteraturlistorna Ht 22 Fortlöpande
---	--	--	---	---	--	--

Det framkommer även att studenterna ofta önskat mer kontakt med lärare, handledare och andra studenter och att man annars känner sig ensam under utbildningen	På Masternivån anser vi att studenter ska uppmuntras att själva organisera sig kring studiesociala frågor, gärna i samarbete med studentkåren. För att skapa rätt förväntningar på programmet bör vi presentera det som ett distansprogram med en viss del interaktiva inslag (<i>se ovan; distans vs, online</i>)	Se ovan	Se ovan	Se ovan	Se ovan	Se ovan
/.../ ett study-buddy system med studenter från år 2 som kan hjälpa studenter från år ett,	Ett study-buddy/mentorssystem kan vara ett alternativ till basgrupp men kräver extra administration och ev. utbildning för studentmentorer.	Uppdra åt studievägledare att ta fram förslag om utveckling av "study-buddy"-system	Önskvärd	Ev. utbildningsresurser krävs	Studievägledare	Ht 22
Mer organiserade basgrupper eller schemalagda diskussionsgrupper kan vara andra alternativ	Se Kriterium 2 ovan (basgrupper).	Se ovan	Se ovan	Se ovan	Se ovan	Se ovan
Schemalagda frågestunder togs också upp som ett önskat verktyg för studenter att snabbt få svar på frågor	Flera kurser arbetar redan med detta genom Canvas olika verktyg (chat, diskussionsfora, Zoom). Se även Kriterium 7 ovan (kommunikationskanaler)	Se ovan	Se ovan	Se ovan	Se ovan	Se ovan
Studenter uttrycker att uppgifternas syfte ibland är otydligt /.../ De efterfrågar en bättre introduktion av uppgifterna.	Bör ses över kontinuerligt i relation till varje kurs och kursmodul	En del av det fortlöpande kursutvecklingsarbetet	Önskvärd	-	Kursledare och lärarlag	Inför kursstart
[Studenter] uttrycker att de skulle vilja se en bättre koppling mellan olika kurser och uppgifter, så att de känner att de kan utvecklas efter varje uppgift och bygga vidare	Bör ses som en del av progressionen inom och mellan kurserna - se Kriterium 1 ovan (Progression)	Kommunicera tydligt till studenterna i kurserna hur innehållet kopplar till de kommande kurserna/momenten	Se ovan	Se ovan	Se ovan	Se ovan

på den kunskap och de metoder som utvecklas under kursernas gång		Fortsätt med det dialogbaserade kursutvecklingsarbetet mellan kurserna i programmet och ta upp frågan på ett gemensamt heldagsmöte för lärarna kring kursinnehåll och progression	Se ovan	Se ovan	Se ovan	Se ovan
--	--	---	---------	---------	---------	---------